

การพัฒนาความสามารถการฟังและการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับเด็กอนุบาล

Development of Listening and Speaking Abilities in Everyday English Vocabulary Using Total Physical Response for kindergarten

ปิริยาภรณ์ วิทยานนท์¹ กุลิสรา จิตชญาวณิช² และดุษฎี อูปการ³

Piriyaporn Vittayanunt¹, Kulisara Jitchayawanit² and Dusadee Ooppakarn³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในการส่งเสริมความสามารถการฟังและการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสำหรับเด็กอนุบาล 2) ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล และ 3) ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล ประชากร คือ เด็กอนุบาล 3 จำนวน 180 คน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ ปีการศึกษา 2568 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนอนุบาล 3/3 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ แบบวัดความสามารถการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน แบบวัดความสามารถการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าทีแบบกลุ่มสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถในการฟังและการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 และค่าความสอดคล้องของแผนการจัดประสบการณ์ มีค่าเฉลี่ยรวม 0.89
2. คะแนนเฉลี่ยการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสำหรับเด็กอนุบาล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. คะแนนเฉลี่ยการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสำหรับเด็กอนุบาล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการฟังและการพูด

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, Master's Degree Student, Curriculum and Instruction Uttaradit Rajabhat University

²รองศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, Associate Professor, Dr. Curriculum and Instruction, Uttaradit Rajabhat University

³อาจารย์ ดร., สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์, Professor, Dr., Early Childhood Education, Uttaradit Rajabhat University

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: ปิริยาภรณ์ วิทยานนท์, piriyaporn2123@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) 11 พฤศจิกายน 2568 วันที่แก้ไขบทความ (Revised) 29 ธันวาคม 2568 วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) 30 ธันวาคม 2568

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop a learning experience plan to promote listening and speaking abilities in daily English vocabulary by using the Total Physical Response for kindergarten children; 2) to study the effects of learning experiences using Total Physical Response on listening ability in daily English vocabulary of kindergarten, and 3) to study the effects of learning experiences using the Total Physical Response on speaking ability in daily English vocabulary of kindergarten. The population consisted of 180 kindergarten level 3 students from the Demonstration School, Uttaradit Rajabhat University, in the academic year 2025. The sample group included 30 students from kindergarten 3/3, selected by cluster random sampling, using the classroom as the sampling unit. The research instruments were the learning experience plans, the appropriateness assessment form of the learning experience plans, the English vocabulary listening ability test, and the English vocabulary speaking ability test. The data were analyzed using mean, standard deviation, and dependent samples t-test.

The results revealed that:

1. The learning experience plans developed through the Total Physical Response to enhance English vocabulary listening and speaking skills used in daily life for kindergarten were found at the 4.56 to be highly appropriate in overall aspects, with an average Index of Item–Objective Congruence (IOC) value of 0.89.

2. The mean score of English vocabulary listening ability used in daily life among kindergarten after learning through the Total Physical Response was significantly higher than before learning at the .05 level of statistical significance.

3. The mean score of English vocabulary speaking ability used in daily life among kindergarten after learning through the Total Physical Response was significantly higher than before learning at the .05 level of statistical significance.

Keywords: Total Physical Response, English vocabulary, Listening and speaking Ability

ภูมิหลัง

การศึกษาปฐมวัยเป็นช่วงสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะช่วงอายุ 0–6 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่สมองมีการเจริญเติบโตและมีศักยภาพในการเรียนรู้สูงที่สุด การจัดการศึกษาช่วงวัยนี้มุ่งส่งเสริมพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น นอกจากนี้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของกระทรวงศึกษาธิการ เน้นให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นและประสบการณ์ตรง เช่น การเล่น การทำงานศิลปะ และการเล่านิทาน ล้วนส่งเสริมพัฒนาการเด็กได้อย่างสมดุล โดยคำนึงถึงความสนใจและความต้องการของเด็กเป็นหลัก รวมทั้งการสร้างความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และ

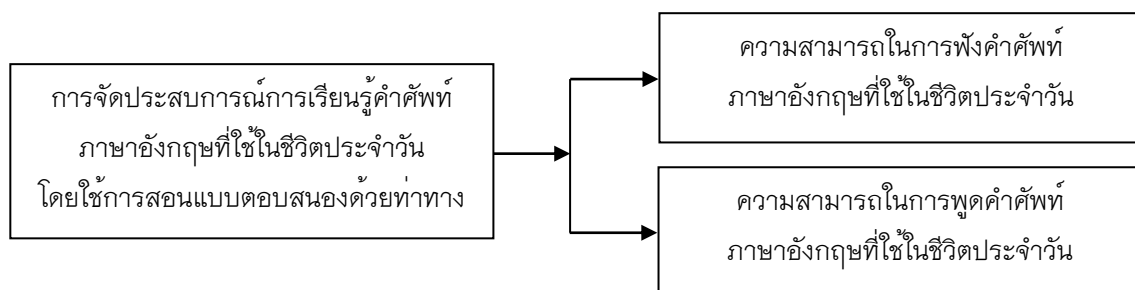
โรงเรียนต่างมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาการรอบด้านของเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560, หน้า 3–4) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, หน้า 47) ที่ระบุว่าควรจัดประสบการณ์ทางภาษาที่เหมาะสม เพื่อให้เด็กพัฒนาทักษะการฟังและพูดได้เต็มศักยภาพและการเรียนรู้ภาษาควรวางแผนอย่างเหมาะสมและต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กให้เต็มที่

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่มีบทบาทสำคัญในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี รัฐบาลไทยจึงกำหนดให้เริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับปฐมวัย เพื่อให้เด็กสามารถใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน การสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กควรเน้นความเป็นธรรมชาติ

โดยเริ่มจากการฟังและพูด ผ่านกิจกรรมที่สนุกสนาน เช่น การร้องเพลง การเล่นเกม การเล่านิทาน การเคลื่อนไหว และ ศิลปะ ซึ่งจะช่วยให้เด็กซึมซับภาษาได้โดยไม่รู้ตัว (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า 7-16) อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับปฐมวัย ยังมีอุปสรรคหลายประการ เช่น ขาดสภาพแวดล้อมที่ใช้ ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ผู้ปกครองไม่มั่นใจในการสนับสนุน การเรียนภาษา ครูยังเน้นการสอนแบบท่องจำมากกว่าการใช้ ภาษาในสถานการณ์จริง และขาดสื่อการสอนที่เหมาะสม (พระมหาบัณฑิต ปณฺธิโต ครองบัวบาน, 2567, หน้า 49) ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้เด็กไทยยังขาดความมั่นใจและไม่สามารถ ใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งปัญหาดังกล่าว สอดคล้องกับปัญหาของเด็กอนุบาลของผู้วิจัยในโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ พบว่า เด็กอนุบาล 3 ขาดความสนใจและไม่มั่นใจในการพูดภาษาอังกฤษ เนื่องจาก มีชั่วโมงเรียนน้อยและไม่ต่อเนื่อง รวมทั้งในช่วงการแพร่ระบาด ของโควิด-19 เด็กต้องเรียนออนไลน์ ทำให้ขาดโอกาสเรียนรู้ จากการปฏิบัติจริงจึงไม่สามารถใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างเป็น ธรรมชาติและมีประสิทธิภาพ

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาแนวทาง ที่เหมาะสมในการส่งเสริมความสามารถทางภาษาอังกฤษ ของเด็กปฐมวัย พบว่า การใช้การสอนแบบตอบสนองด้วย ท่าทาง (Total Physical Response) จะช่วยให้เด็กเรียนรู้ภาษา ผ่านการฟังคำสั่งและการเคลื่อนไหว ก่อนเริ่มพูดตาม โดยเป็นวิธีการเรียนรู้ภาษาที่ใกล้เคียงกับธรรมชาติของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Krashen (1982, pp. 18-21) ที่เสนอไว้ว่าการเรียนรู้ภาษาควรเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ และการใช้ร่างกายช่วยลดความเครียดในการเรียนรู้ภาษา

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

รวมถึงงานของ Larsen-Freeman (2011, pp. 48-72); Shin & Crandall (2014, pp. 188-202) และ Richard & Rodgers (2001, p. 87) ได้สรุปว่า การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง จะเน้นการฟังจนเกิดความเข้าใจ แล้วจึงพูดเมื่อมีความพร้อม เป็นกระบวนการที่สอดคล้องกับสมองและระบบประสาทใน การรับรู้ภาษา เป็นขั้นตอนพื้นฐานของการเรียนภาษาที่สอง ซึ่งเป็นระบบที่มีลำดับการพัฒนาทางภาษาอย่างเป็นธรรมชาติ มากที่สุด และจะทำให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อมในการใช้ภาษาไทย กลางและภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและมี ประสิทธิภาพมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การสอน แบบตอบสนองด้วยท่าทางเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ความสามารถในการฟังและพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ใน ชีวิตประจำวันของเด็กอนุบาล ให้เป็นไปตามธรรมชาติ ของการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของเด็กอย่างเต็มที่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใน การส่งเสริมความสามารถการฟังและพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับเด็กอนุบาล
2. เพื่อศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถ ในการฟังคำศัพท์ภาษาภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับเด็กอนุบาล
3. เพื่อศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถ ในการพูดคำศัพท์ภาษาภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน สำหรับเด็กอนุบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถการฟังและพูด คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับเด็กอนุบาล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 180 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนชั้นอนุบาล 3/3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรดิตถ์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2568 จำนวน 30 คน ได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยการสุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง
2. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง
3. แบบวัดความสามารถการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน
4. แบบวัดความสามารถการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีกระบวนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพดังต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง
- 1.2 ร่างแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง

1.3 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ไปตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.89 ปรับการใช้ภาษาในแต่ละข้อตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำแผนไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน โดยมีการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมให้มีความเหมาะสมกับเวลาที่ใช้สอนเด็กอนุบาล และปรับการวัดผลและประเมินผลโดยใช้เครื่องมือที่หลากหลาย

2. แบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง

2.1 ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดโครงสร้างและเนื้อหาของแบบประเมินให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

2.2 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในรูปแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พร้อมตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 0.87

2.3 ปรับปรุงแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้มีความชัดเจน ถูกต้อง และครอบคลุมประเด็นที่ต้องการวัด

2.4 นำแบบประเมินไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มครูผู้สอนจำนวน 20 คน ซึ่งมีคุณลักษณะและประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนรู้ใกล้เคียงกับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเชื่อมั่นเบื้องต้นของเครื่องมือ โดยคำนวณค่าความเชื่อมั่นภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha) พบว่า แบบประเมินมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

3. แบบวัดความสามารถการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล

3.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบทดสอบการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล

3.2 ร่างแบบวัดความสามารถการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล

3.3 นำแบบวัดความสามารถการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง .67-1.00 หลังจากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคกับนักเรียนชั้นอนุบาล 3 จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81 และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .52-.85 ได้ข้อสอบ จำนวน 10 ข้อ

4. แบบวัดความสามารถการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล

4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแบบทดสอบการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล

4.2 ร่างแบบวัดความสามารถการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล

4.3 นำแบบวัดความสามารถการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย (IOC) ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง .67-1.00 หลังจากนั้นนำไปหาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคกับนักเรียนชั้นอนุบาล 3 จำนวน 30 คน ซึ่งไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .81 และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .67-.80 ได้ข้อสอบจำนวน 10 ข้อ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชี้แจงวัตถุประสงค์และกำหนดข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับการสอนการฟังและพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง รวมทั้งชี้แจงวิธีการวัดและประเมินผลให้ผู้เรียนรับทราบ

2. ทำการเก็บข้อมูลก่อนการทดลอง (Pre-test) โดยใช้แบบวัดความสามารถการฟังและพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นก่อนดำเนินการทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

3. ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างตามแผนการใช้นวัตกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 หน่วยการเรียนรู้ 24 แผน แผนละ 30 นาที

4. หลังจากดำเนินการทดลองครบตามที่กำหนดในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้วิจัยทำการวัดความสามารถหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง (Post-test) โดยใช้แบบวัดความสามารถชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน

5. ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากแบบวัดความสามารถในการฟังและพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและหาค่าทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$, S.D.

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ Dependent samples t-test

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติ Dependent samples t-test

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ในการส่งเสริมความสามารถการฟังและพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสำหรับเด็กอนุบาล 3 ปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการส่งเสริมความสามารถการฟังและพูด
คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสำหรับเด็กอนุบาล 3

การประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
ด้านที่ 1 ความสอดคล้องของแผนกับหลักสูตร			
1. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	5.00	0.00	มากที่สุด
2. เนื้อหามีระดับความยากง่ายที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก	4.67	0.57	มากที่สุด
3. แผนการจัดประสบการณ์สอดคล้องกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน	4.33	0.57	มาก
4. กิจกรรมที่ออกแบบสอดคล้องกับแนวคิดของการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) อย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านที่ 2 จุดประสงค์และสาระการเรียนรู้			
5. จุดประสงค์การเรียนรู้ระบุพฤติกรรมที่สามารถสังเกตและวัดผลได้อย่างชัดเจน	4.00	0.00	มาก
6. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความสอดคล้องกับกิจกรรมและสื่อที่ใช้ในการจัดประสบการณ์	4.33	0.57	มาก
7. สาระการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับความสนใจและประสบการณ์ของเด็ก	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านที่ 3 กิจกรรมการเรียนรู้			
8. ขั้นตอนการจัดกิจกรรมมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับระยะเวลาการเรียนรู้ของเด็ก	4.33	0.57	มาก
9. กิจกรรมเปิดโอกาสให้เด็กได้เคลื่อนไหวและมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่	5.00	0.00	มากที่สุด
10. การใช้คำสั่งหรือบทพูดของครูสอดคล้องกับลักษณะการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR)	4.00	1.00	มาก
11. กิจกรรมสามารถสร้างแรงจูงใจและความสนุกสนานในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	5.00	0.00	มากที่สุด
12. การจัดกิจกรรมเน้นเด็กเป็นศูนย์กลางหรือมีส่วนร่วม	4.67	0.57	มากที่สุด
13. กิจกรรมช่วยส่งเสริมให้เด็กเข้าใจความหมายของคำศัพท์ผ่านการกระทำจริง	5.00	0.00	มากที่สุด
ด้านที่ 4 สื่อและแหล่งเรียนรู้			
14. สื่อที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยและปลอดภัยสำหรับเด็ก	5.00	0.00	มากที่สุด
15. สื่อที่ใช้ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านการเคลื่อนไหวตามแนวการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง	4.33	0.57	มาก
16. แหล่งเรียนรู้และอุปกรณ์ที่ใช้มีความหลากหลายและสามารถนำไปใช้จริงในชั้นเรียน	3.67	0.57	มาก
ด้านที่ 5 การวัดและประเมินผล			
17. วิธีการประเมินผลมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของแผนการจัดประสบการณ์	4.00	1.00	มาก
18. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลมีความเหมาะสมกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็ก	4.00	0.00	มาก
ด้านที่ 6 ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการนำไปใช้จริง			
19. แผนการจัดประสบการณ์สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
20. แผนการจัดประสบการณ์มีความยืดหยุ่นสามารถปรับใช้ได้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก	5.00	0.00	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.56	0.22	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในการส่งเสริมความสามารถการฟังและพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันโดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสำหรับเด็กอนุบาล ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.56, S.D. = 0.22)

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถในการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล ก่อนและหลังเรียน แสดงข้อมูลปรากฏในตาราง 2

ตาราง 2 ตารางเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถในการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล

คะแนน	n	คะแนนเดิม	df	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	10	29	7.73	1.760	5.706*	0.000
หลังเรียน	30	10	29	8.70	1.149		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถในการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาลก่อนและหลังเรียน แสดงข้อมูลปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 ตารางเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถในการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล

คะแนน	n	คะแนนเดิม	df	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	10	29	8.17	1.315	5.757*	0.000
หลังเรียน	30	10	29	8.97	.928		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาลหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง พบว่า แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถในการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวันสำหรับเด็กอนุบาล ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าความสอดคล้องของแผนการจัดประสบการณ์

มีค่าเฉลี่ยรวม 0.89 สะท้อนให้เห็นว่าแผนการจัดประสบการณ์ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมต่อการใช้พัฒนาเด็กปฐมวัยในบริบทจริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการเรียนรู้ในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ถูกออกแบบตามหลักการเรียนรู้เชิงพฤติกรรม (Behaviorism) ที่เน้นการกระทำซ้ำ รวมทั้งเน้นให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมมีการเสริมแรงให้เด็กเกิดความสนใจในการเรียนและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Skinner (1953, p. 461) นอกจากนี้ยังมีการออกแบบจุดประสงค์ เนื้อหา และกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยอนุบาลที่เรียนรู้จากการทำซ้ำและการมีส่วนร่วมผ่านการเคลื่อนไหว นอกจากนี้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ยังเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับในชีวิตประจำวัน เช่น คำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งรอบตัวของเด็ก ซึ่งทำให้การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นอย่างมีความหมายและส่งเสริมให้เด็กเกิดความสนุกและความเข้าใจในภาษาอังกฤษได้อย่างเป็นธรรมชาติ ซึ่งผลวิจัยนี้สอดคล้องกับ พัชรภรณ์ ชนะชาญ (2566, หน้า 58-59) ที่พบว่า แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยใช้กิจกรรมการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับเด็กปฐมวัยมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด เนื่องจากมีความชัดเจนของจุดประสงค์ เนื้อหาตรงกับวัย และกิจกรรมมีความน่าสนใจเหมาะสมกับวัย นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภราภรณ์ วงศ์ชัชวาลย์ (2559, หน้า 26) ที่พบว่า การออกแบบกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ช่วยให้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้มีความเหมาะสมกับพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมของเด็ก รวมทั้งยังสร้างแรงจูงใจให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เป็นอย่างดี

2. การพัฒนาความสามารถการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสำหรับเด็กอนุบาล พบว่า คะแนนเฉลี่ยการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับเด็กอนุบาล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลดังกล่าวสะท้อนว่าการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สามารถส่งเสริมพัฒนาการด้านการพูดของเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากกิจกรรมในแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

เน้นให้เด็กฟังและพูดควบคู่ไปกับการแสดงท่าทาง ทำให้เกิดการเรียนรู้ผ่านการเชื่อมโยงระหว่าง “เสียง” และ “การเคลื่อนไหว” เด็กสามารถจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น และมีความมั่นใจในการพูดมากกว่าเดิม การพูดคำศัพท์จึงไม่เพียงเป็นการท่องจำ แต่เป็นการใช้ภาษาอย่างเข้าใจตามบริบท ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lin & Chiang (2018, pp. 12–25) ได้พบว่า ผู้เรียนระดับประถมที่ได้รับการสอนคำศัพท์ด้วยการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมีคะแนนการพูดและการจำคำศัพท์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับกลุ่มควบคุม เนื่องจากการเรียนรู้ผ่านท่าทางช่วยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและลดความวิตกกังวลต่อการพูดภาษาอังกฤษ รวมทั้งผลวิจัยยังสอดคล้องกับ นิติยา หอมชาลี (2563, หน้า 52) ซึ่งได้สรุปไว้ว่า เด็กอนุบาลที่เรียนรู้ผ่านการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางจะมีพัฒนาการด้านการพูดคำศัพท์ภาษาอังกฤษดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเด็กกล้าแสดงออก มีความสุขกับการเรียนรู้ และสามารถใช้คำศัพท์ได้ถูกต้องมากขึ้น นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภารัตน์ กล้าบุตร (2560, หน้า 193–194) พบว่า การใช้เพลงและท่าทางในลักษณะของการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีผลต่อการออกเสียงและการพูดของเด็ก ทำให้เด็กพูดคำศัพท์ได้คล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติมากขึ้น

3. การพัฒนาความสามารถการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสำหรับเด็กอนุบาล พบว่า คะแนนเฉลี่ยการฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับเด็กอนุบาล หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาทักษะการฟังของเด็กปฐมวัย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เด็กที่ได้ฟังคำสั่งแล้วตอบสนองด้วยการกระทำจะเกิดกระบวนการฟังอย่างมีเป้าหมาย และฝึกความเข้าใจภาษาเชิงบริบท การที่เด็กได้ปฏิบัติตามคำสั่งอย่างถูกต้องจะส่งผลให้ตั้งใจฟังและแปลความหมายของคำศัพท์ได้เป็นอย่างดี โดยเด็กมีความสามารถในการแยกแยะเสียงภาษา เข้าใจความหมาย รวมทั้งสามารถตอบสนองได้ตรงตามสิ่งที่ได้ยินจึงทำให้การฟังคำศัพท์ภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพ และช่วยเด็กจดจำคำศัพท์ได้ยาวนานมากขึ้น ผลวิจัยที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ Rokni & Karimi (2014, pp. 855–865)

ที่ศึกษาผลของการใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางกับผู้เรียนระดับต้น พบว่า ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการฟังสูงขึ้น เพราะวิธีการนี้สามารถกระตุ้นการรับรู้ภาษาโดยไม่ต้องแปลเป็นภาษากลาง ทำให้เด็กจดจำคำศัพท์ได้ดีขึ้น รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา ปิ่นไพบูลย์ (2565, หน้า 12–14) ซึ่งได้พบว่า การจัดกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง จะช่วยเพิ่มสมาธิในการฟังของเด็ก ทำให้เด็กเข้าใจและจดจำคำศัพท์ได้ยาวนานขึ้น การฟังผ่านการเคลื่อนไหวจึงเป็นพื้นฐานสำคัญที่นำไปสู่การพูดและการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในระยะต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรนำการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมภาษาอังกฤษระดับปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง โดยครูสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในรูปแบบ เกม เพลง นิทาน หรือคำสั่งสั้น ๆ ที่ให้เด็กแสดงท่าทางตาม เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติและช่วยส่งเสริมความเข้าใจในสิ่งที่เรียนรู่มากยิ่งขึ้น
2. ครูควรมีการบูรณาการการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางเข้ากับเทคนิคการสอนอื่น ๆ เช่น การเล่านิทาน การร้องเพลง การใช้สื่อดิจิทัล เพื่อเพิ่มความน่าสนใจและการเรียนรู้ของเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ครูควรคัดเลือกคำศัพท์หรือเนื้อหาที่เหมาะสมสอดคล้องกับการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เนื่องจากจะช่วยกระตุ้นให้เด็กได้แสดงท่าทางประกอบในสิ่งที่เรียน เพื่อให้มีความเข้าใจในสิ่งที่เรียนได้อย่างชัดเจนและช่วยจดจำในสิ่งที่เรียนได้ดีมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาผลของการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น ๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ภาษาจีน
2. ควรมีการศึกษาค้นคว้าผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอน และวิธีการจัดการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อนำมาใช้ส่งเสริมพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย
3. ควรมีการพัฒนาสื่อดิจิทัลหรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ เพื่อใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ทางด้านภาษาอังกฤษของเด็กอนุบาล

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาหลักสูตรและนิเทศการศึกษา.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัยศึกษา*. กรุงเทพฯ: มิตรสัมพันธ์กราฟฟิค.
- นิตยา หอมชาลี. (2563). *ผลการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- พัชรภรณ์ ชนะชาญ. (2566). *การจัดประสบการณ์ด้วยเทคนิคการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและการพูดภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระมหาบัณฑิต ปณฺธิโต ครองบัวบาน. (2567). ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษในศตวรรษที่ 21. *วารสารธรรมเพื่อชีวิต*, 30(1), 43–57.
- รัตนา ปิ่นไพบูลย์. (2565). *การพัฒนาการเรียนรู้อำนาจคำศัพท์ภาษาอังกฤษวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองจิกและโรงเรียนบ้านจันทิมา จังหวัดกำแพงเพชร*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศุภราภรณ์ วงศ์ชวัลย์. (2559). *การพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษและความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษโดยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (The Total Physical Response: TPR) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านสบพลึง จังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สุภารัตน์ กล่าพบุตร. (2560). *ผลการใช้วิธีสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางร่วมกับเพลงสำหรับเด็กเพื่อพัฒนาความสามารถในการฟังและการออกเสียงคำภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Krashen, S. D. (1982). *Principles and practice in second language acquisition*. Oxford: Pergamon Press.
- Larsen–Freeman, D. (2011). *Techniques and principles in language teaching* (3rd ed.). New York: Oxford University Press.
- Lin, H. L., & Chiang, M. Y. (2018). The effects of Total Physical Response on young EFL learners' vocabulary learning and retention. *International Journal of English Language Teaching*, 6(2), 12–25.
- Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2001). *Approaches and methods in language teaching* (2nd ed.). New York: Cambridge University Press.
- Rokni, S. J. A., & Karimi A. M. (2014). The effect of Total Physical Response on elementary EFL learners' listening comprehension. *Journal of Language Teaching and Research*, 5(4), 855–865.
- Shin, J. K., & Crandall, J. A. (2013). *Teaching reading and writing to young learners*. In The Routledge handbook of teaching English to young learners. New York: Routledge.
- Skinner, B. F. (1953). *Science and Human Behavior*. New York: Macmillan.